

Нам пишуть «Такого чуйного ставлення до людей ще не бачив»

Шановна редакціє! Хочу через нашу газету висловити велику подяку трудовому колективу «Клініки сімейної медицини» в селищі Межова за високий професіоналізм, чуйність і самовідданість. Це справжні майстри своєї справи: лікар Ольга Верчик, педіатр Катерина Лозова, стоматолог Сергій Верчик, дієтолог, адміністратор Крістіна Давидова, масажист, медсестра Олена Полозова, косметолог, медсестра Катерина Ємець. Такого чуйного ставлення персоналу закладу до людей ще не доводилося бачити.

Ви дійсно робите цей світ яскравішим і радіснішим, адже ми зовсім по-іншому бачимо всі його барви і красу, коли здорові. І спектр послуг клініки для пацієнтів є хорошим: УЗД, ЕКГ, різні аналізи, послуги фізіотерапевтичного і процедурного кабінетів.

Хай щастить персоналу клініки у спільній благородній справі порятунку людей від недуг! Міцного здоров'я, родинного щастя і натхнення на професійній шляхетній стезі!

З повагою Віктор КУТНІЙ, фермер.
с. Новопавлівка Межівського району.

Про підсумки врожаю-2021

Валовий збір двох головних українських експортних зернових культур перевищить показники рекордного 2019 року і сумарно складе майже 63,5 млн тонн. У 2021 році в Україні очікується рекордний валовий збір двох головних експортних культур – пшениці та кукурудзи. Сумарно пшениці та кукурудзи українські сільськогосподарські виробники зберуть 63,4 млн тонн. Про такий прогноз повідомляє Reuters з посиланням на консалтингову компанію SovEcon.

За повідомленням, урожай пшениці в Україні у поточному році сягне 28,6 млн тонн. При цьому, попередня оцінка валового збору культури становила 27,8 млн тонн, а у минулому неврожайному

році українські фермери зібрали 24,9 млн тонн пшениці, а у 2019 році цей показник становив 28,3 млн тонн. Збільшення прогнозу SovEcon базується на тому, що протягом квітня стан озимої пшениці покращився у порівнянні з лютим-березнем завдяки вчасним опадам і помірним температурам. Також до рекордної позначки було переглянуто і прогноз збору кукурудзи. Згідно з травневою оцінкою, він у 2021 році складе 36,6 млн тонн (поредній рекорд було встановлено у 2019 році – 35,8 млн тонн). У 2020 році аграрії зібрали лише 30,3 млн тонн кукурудзи. Покращення прогнозу пояснюють очікуваною врожайністю культури у 6,9 тонни з гектара за загальних посівних площах 5,3 млн га.

Втім, нещодавній «Прогноз виробництва сільськогосподарської продукції в Україні у 2021 році», що було розроблено Інститутом аграрної економіки, містить дещо інші цифри. Українські науковці оцінили майбутній врожай пшениці у 28,5 млн тонн (майже співпадає з прогнозом SovEcon), а валовий збір кукурудзи на зерно – у 31,1 млн тонн. При цьому, згідно з прогнозом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, загальна площа під ярими зерновими та зернобобовими культурами в Україні в цьому році складе 7,6 млн га.

Аграрії будуть під захистом: на Дніпропетровщині створили робочу групу для протидії рейдерству

На Дніпропетровщині створили робочу групу, яка запобігатиме рейдерству в регіоні, повідомляє Дніпро Регіон. Це особливо актуально під час жнив, наголосив перший заступник голови облдержадміністрації Володимир Орлов.

У робочу групу об'єднаються правоохоронні та контролюючі органи області. Вони активізують роботу з протидії захопленню майна.

Влітку найчастіше випадки рейдерства пов'язані з жнивими. Зловмисники посягають на майно сільськогосподарських підприємств. Частіше – перешкоджають збору урожаю. «Зараз ми визначаємо підприємства, у яких є корпоративні суперечки. Головна

мета – не допустити будь-якого силового протистояння. Будемо тісно взаємодіяти з «Асоціацією фермерів Дніпропетровщини», – розповів заступник начальника ГУНП у Дніпропетровській області Володимир Богоніс.

Про факти рейдерства можна повідомляти на гарячі лінії Міністерства юстиції – 044 364 23 93, 044 237 09 96.

ТОВ «Фермерів та приватних землевласників» на постійній основі закуповує зернові від виробників з господарства.

Пропонуємо добрива виробництва України, Норвегії, Туреччини в наявності та під замовлення.

Поставка на найближчу залізничну станцію отримувача, самовивіз зі складу, доставка в господарство.

Приймаємо замовлення на рідкі та складні добрива.

Формування спільних партій допоможе отримати вигідніші ціни.

Для членів ГО «Асоціації фермерів та приватних землевласників Дніпропетровської області» - спеціальні умови!

Телефонуйте!

095-568-62-11; 067-393-05-58;

067-500-18-85; 067-500-19-55.

Кінець епохи бідності?

За статистичними даними, пересічна українська сім'я витрачає на харчі 54% своїх доходів. Це майже у п'ять разів більше, ніж така ж родина у країнах Євросоюзу. При цьому наші та їхні зарплати і пенсії просто непорівнянні. Як і темпи інфляції.

Продуктові інфляційні віражі

УЖЕ два роки ми живемо в умовах коронакризи, яка істотно підточила і без того слабку вітчизняну економіку. Вона позбавила роботи, а значить, сталого доходу мільйони українських сімей, фактично відкинувши їх за межу бідності. Про астрономічні комунальні тарифи зараз мова не піде, бо, зрештою, коли нема грошей, то їх нема чим оплачувати. Власне, про що і свідчить 70-мільярдний борг за комірне. А от без харчів не проживеш.

Тим часом ціни на все їстівне в Україні зірвались у галоп. Зокрема, станом на нинішній вересень у порівнянні з аналогічною датою 2020-го середня ціна, за якою виробники відпускають цукор, підвищилась на 91,2%, соняшникову олію — на 75,6%, яйця — 51,8%, хліб соціальних сортів — на 16,5%, м'ясо та м'ясопродукти — на 11,0%, вершкове масло — на 10%, рибу та рибопродукти — на 8%, молоко — на 7,5%. Крім того, за минулий рік збільшили вартість свого товару і виробники круп. Так, кукурудзяні крупи додали в ціні 24%, ячмінні — 31%, горох — 20%, гречка — 14%, пшхоно — 13%. Те ж саме можна сказати і про м'ясо та набіл. Так, середня відпускна ціна курятини, на яку народ масово перейшов у зв'язку із суттєвим подорожчанням яловичини і свинини, збільшилася майже на 30%, молока — на 14%, натурального вершкового масла — на понад 10%.

Годі казати, які цифри на цінниках зрештою намалювали на ці продукти продавці та постачальники. Доходить до того, що раніше звична на обідньому столі їжа для мільйонів співвітчизників помалу стає просто-таки коштовною і недоступною екзотикою. Хіба що овочі з борщового набору нинішньої щедрої на них пори тихо залягли у цінових окопах, а на деякі навіть трохи просіли.

Загалом інфляція по країні у річному вимірі становить 12,5%, що значно вище прогнозованого Нацбанком при складанні держбюджету-2021 показника — 5,1%.

Уряд і олігархи

ЗАЗВИЧАЙ наші урядовці передовсім кивають на закордон. Мовляв, подорожчання продуктів — це не вітчизняна тенденція, а планетарна. Україна прив'язана до світових ринків продовольства, і будь-яке підвищення цін там позначається на цінниках на наших прилавках.

Своєю чергою головною причиною зростання вартості продовольства у світі чимало експертів називають підтримку урядами США та ЄС своїх постковідних національних економік за рахунок банального ввімкнення друкарського

ЗАКІНЧИЛАСЯ ЕПОХА БІДНОСТІ

верстата і роздавання грошей населенню. Ця хвиля підвищення цін докотилась і до України з її в основному сировинною економікою, яка є великим виробником аграрної продукції та її експортером, а саме вона якраз і найбільше у нас подорожчала. Мова про українські цукор, соняшникову олію, зернові тощо.

На думку фахівця, члена Економічного дискусійного клубу Олега Пендзина, аграрні товари і надалі дорожчатимуть, адже світ ще не до кінця «перетравив» оті надруковані трильйони доларів і євро. Та й, зрештою, в усі часи, голодні вони чи ні для народу, завжди є і буде сталий попит на харчі. Але є ще одна велика і досі не поборена проблема України. Це дуже жадібні до наживи і глибоко аморальні доморощені олігархи. І такі ж можновладці, які аж ніяк не безкорисливо їм прислужують і лобіюють їхні інтереси. Мова насамперед про енергомонополістів, які неухильно навіть у такі скрутні часи піднімають ціни на енергоресурси. Натомість Денис Шмигаль категорично заперечує залежність очолюваного ним уряду і себе як прем'єра від олігархів, передусім від Ріната Ахметова. Зокрема, в інтерв'ю «Радіо Свобода» він сказав, що з компанії ДТЕК він звільнився «фактично у першому півріччі 2019 року». Й інших контактів з олігархами, крім офіційних, по роботі, за його словами, не має. Щось не дуже в це віряться, судячи з тієї політики, яку проводять в Україні представники владної Зе-команди. А скільки навішано народу на вуха локшини! Чого варті лише їхні обіцянки зарплат по 4 тисячі доларів.

А тим часом внутрішні українські ціни на деякі харчові продукти щоденного попиту сьогодні вже на рівні чи навіть вищі за деякі європейські. Наприклад, у Польщі літр молока жирністю 3,5% у переведенні на наші гроші коштує 15 гривень. Вершкове масло 82-відсоткової жирності у Варшаві обійдеться покупцеві у 160 гривень за кілограм, у Вільнюсі — 210 гривень, а в Києві за нього доводиться викладати аж 250 гривень. Загалом молоко у нас одне з найдорожчих у порівнянні з країнами — сусідами по ЄС, хліб — на другому місці рейтингу, вершкове масло — на третьому...

Що не так із заробітками

ЩОДО зарплат, то тут українці серйозно відстають від усіх. Так, за даними статистичного відомства держав Євросоюзу, який охоплює й решту країн материка, середньомісячна зарплата в Естонії — 1515 євро, в Угорщині — 1132 євро, у Польщі — 1188 євро (5457 злотих), у Литві — 1524 євро, в Словаччині — 1177, в Австрії — 2841, в Іспанії — 2061, у Франції — 3605, в Італії — 2502, в Німеччині — 3978 євро, а в Україні — 382 євро. За середньомісячну зарплату середньостатистичний білорус може

купити 17 життєво необхідних продуктивних наборів, визначених за системою ООН, угорець — 35, поляк — 45, іспанець — 62, а українець усього 14.

Саме з цієї, зарплатної, причини, а не тому, що «українці багато їдять», як висловився колись один сам аж ніяк не худий і не виснажений український міністр, у нас на продукти витрачається близько 54% доходів сім'ї. Для порівняння: поляки проїдають 18% заробленого, іспанці — 11, білоруси — 36%.

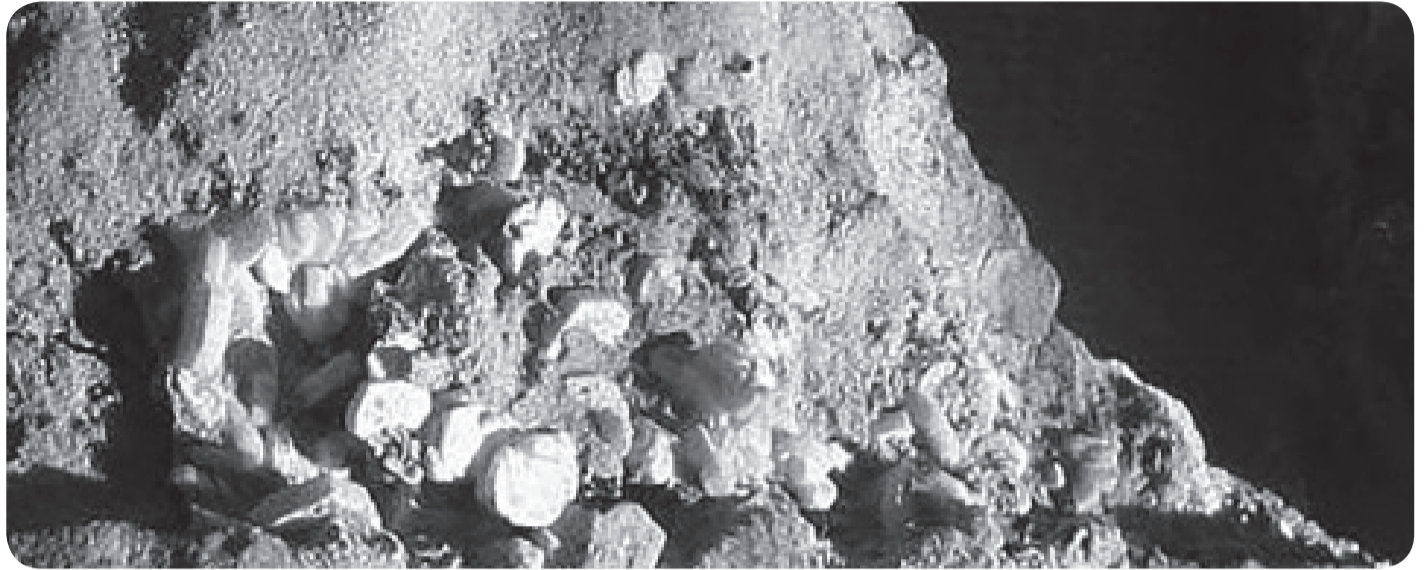
Замість післямови

ТИМ ЧАСОМ експерти оприлюднили такий ціновий прогноз на харчі в Україні до кінця року. На світовому ринку зростає вартість пшениці, можна очікувати подорожчання продукції з неї. Хліб і далі додаватиме в ціні — приблизно на 1,5% за місяць. Ця тенденція збережеться, як мінімум, у найближчі півроку. Також у нас надалі дорожчатиме соняшникове олія і курячі яйця, але вже не такими швидкими темпами. Поточного року знизився обсяг виробництва яєць. Це загрожує збільшенням їхньої вартості майже в два рази. Ціна за десяток яєць може сягнути близько 40 гривень. Вартість яєць залежить безпосередньо від цін на кормові культури для годівлі птиці. 2021 року вони подорожчали на 60%. Саме це призвело до того, що без підвищення цін виробники яєць працювали б собі у збиток. Утім, є ще один фактор, що позначається на вартості яєць, — експорт продукції. Цього року він знизився майже вдвічі. У нашій країні такого подорожчання не було вже близько 20 років. Обізнані люди прогнозують, що вже незабаром літр соняшникової олії коштуватиме понад 100 грн. За останній рік у нас не було жодного місяця, коли б ціна на неї не підвищувалась. Така тенденція триватиме, хоч у світі вартість олії з насіння соняшнику знизилася щонайменше на 10%. Очевидно, нинішнього року українцям не варто сподіватися, що вони зможуть серйозно скоротити відсоток витрат на харчування, зберігши колишній раціон. Аби відсоток витрат зменшився, доведеться або більше заробляти, або менше їсти. Інакше кажучи, оце такого реального втілення в Україні набуло гасло нашої влади «Кінець епохи бідності»: купівельна спроможність зарплат, які не встигають за хронічними інфляційними ціновими віражами на продукти, зменшується, а ціни стрімко тягнуться вгору...

«Сільські вісті».

Настав уже час збирати й уранове каміння

Цього року ще до настання весни на Дніпропетровщині розпочалися як загальнообласні, так і локальні на місцях суботники і місячники з прибирання міст, селищ, сіл, парків та майданів, вулиць, зелених насаджень в громадах та навколо сільських населених пунктів від смітників та звалищ усіляких відходів і нечистот. Котрих, на превеликий жаль, нині всюди вистачає. Мало сказати, що більше, ніж треба – таке враження, що регіон доцільно закрити, добряче почистити, а потім тільки відкривати знову. Засмічуємо до вкільля, включаючи місця і території, де живемо та щодня перебуваємо, наче це ніякої загрози і біди нам не завдає. Розкидаємо чи викидаємо все, що відслужило свій вік чи стає непотребом ледь не собі під ноги. І під носи у тому числі, бо ж смердить так, що часом хоч респіратори або й протигази одягай, як одягаємо ми оце зараз захисні маски від коронавірусу. Але ж маски і протигази - за логікою одеситів дві великі різниці.

До речі, приклад вимітати й вигортати геть та знешкоджувати весь бруд усіма доступними методами подали в першу чергу сільські та селищні ОТГ. Переважаюча їх більшість дійсно з перших днів ще безрезультатно оголосили у себе місячники чищення навіть не стільки своїх населених пунктів, скільки околиць і лісосмуг у полях і степах. Ажде сміття та бруду там, де завелось і аж кишить щурів, миш і навіть вужів та змії, іншої хвороботворної нечесті уже ледве не всюди по самісінці вуха набралось. Хоч правди нікуди подіти – і місячники насаджень лісів водночас влаштовують також, оскільки вирубували посадки за селами майже з пеньками. Тепер приходиться відновлювати, поки справді не пізно. Але все це діяння і традиційні, і зрозумілі та характерні не лише для Дніпропетровської області. Ними ніде нікого не здивуєш, оскільки наш народ все-таки схильний жити в чистоті і охайності. Отож бодай двічі на рік, навесні і восени, вигрібає і вигортає геть все з захарашених сміттям дворів, подвір'їв, вулиць і т. д. З тих же посадок, пустирів, балок, берегів річок і ставків також. І ось акція, котра щойно стартувала в Придніпров'ї, ніби як несподівана і нова наразі, для інших областей покищо і не притаманна, і незвична. Ажде тут під гаслом «Крок до безпеки» заходилися втілювати так звану програму зі збору радіоактивних предметів і відходів. Вона дуже активізувала «зачищення» на місцях територій від смітників, котрі вже сягнули масштабів національного лиха. І триватиме ця справа не протягом місяця, а як мінімум до пізньої осені, а то й взимку до кінця року. Втім, ще тільки приступаючи до реалізації ідеї, місцеві органи влади, фахівці і загопи тутешніх служб цивільного захисту населення та з надзвичайних ситуацій і техногенних катастроф, небайдужі громадяни численних природоохоронних громадських організацій і так далі надіються, що зачистка території Дніпропетровської області від залишків та «покидьків» радіоактивних речовин і виробів зупиниться тільки тоді, коли з усім цим вкрай небезпечним «добрим» не буде покінчено назавжди.

Справа у тім, що якщо Україна реально зіткнулася з тим, що називають радіацією, після аварії на Чорнобильській АЕС, то жителі може не всієї, однак переважаної частини території Дніпропетровщини так чи інакше мають з нею «стосунки» уже давно. Як мінімум були налякані ще з кінці п'ятдесятих років минулого століття. Тоді у Жовтих Водах розпочався добуток уранової руди та взялися зводити там і Східний гірничий комбінат для її збагачення. З власних вражень і спостережень скажу одначе, що народ тут тоді не дуже й панікував. Навпаки, навіть ще і як тішився. Мабуть тому, що великої таємниці з цього не робили. По суті привчали мешканців до того, наче їм повезло жити в унікальному краї. Це раз. А по-друге, Жовті Води почали безпечуватися продуктами харчування не гірше від Москви, якщо хочете знати, і це й поготів влаштовувало та радувало народ. Правда, не лише мешканців Жовтоводської площі, як називали басейні, а практично усієї області. У Жовті Води звідусіль мерщій їздили скуплятися. А справжнє потрясіння, щось на зразок шоку і дійсно переляку дніпропетровський люд пережив згодом, уже в шістдесяті літа минулого віку. Це коли раптом явним стало те, що досі багато років поспіль то зберігалось у великій таємниці. Коли в північній групі залізрудних шахт Кривбасу заднім чис-

лом довідалися, що добували і видавали на-гора залізну руду не в чистому вигляді, а з домішками уранової. За сотню ж з лишком кілометрів у Дніпродзержинську – нині Кам'янському – дізналися ще одну правду, яку приховували від народу: на металургійному заводі, так званій Дзержинці, мерщій розібрали спершу до пня, в потім і з пнем одну з найстаріших доменних печей лише з тієї причини, що на ній і переплавляли якраз руду-шихту з отих криворізьких шахт, з котрих і виймали залізну руду в перемішку з урановою. Між іншим, а балку в межах міста, у котру складували шлаки з фатальної домни, засипали ніби рятівним шаром землі лише років 15 – 20 після того...

Так що зовсім не важко уявити, які «сліди» залишилися від тих ще часів на теренах області. Вже не говорячи про «спадщину» від пізніших, кінчаючи аж дотеперішніми. У тому ж Кам'янському на хімізаводі не менше двадцять літ перероблялася збагачена уранова руда на ракетне паливо, в першу чергу на паливо й для атомних електростанцій. Неминучі відходи від виробництва не затрудилися кудись далеко відвозити чи бодай якось утилізувати. Одне з існуючих досі їх сховищ не просто під боком Дніпра, а затоплене озером, яке час від часу з'єднується нехай і тимчасовими, однак же протоками з Дніпром – річкою – уявляєте? Основний же могильник ядерних відходів згаданого та засекреченого колись хімізаводу розташований майже впритул з Сухачівкою і Таромським – околицями уже міста Дніпра-обласного центру.

І зони лиха не обмежуються лише переліченими пунктами і об'єктами – ось в чому біда та небезпека. Вся правда полягає в тому, що з радіаційною сировиною тут працювали підприємства і у Верхньодніпровську, Марганці та Нікополі, Павлограді і Покрові – погляньте на карту області, і зрозумієте, що відтак вона вся вражена. За великим рахунком Дніпропетровщину можна огороджувати високим парканом і оголошувати зоною відчуження, як ту ж чорнобильську. А то і більш неприйнятну та шкідливу для всього все ще живого і сущого. Особливо враховуючи, що живе тут народ і як на пороховій бочці, де вже понад п'ятнадцять літ знешкоджують та ніяк до кінця не знищують ракетне паливо знятих з бойового чергування ракет стратегічного в минулому призначення. В Павлограді, куди також на тамтешній хімізавод завезли «утилізовані» ракети, приречено «жартують», що якщо «раптом» бабахне, то від їхнього міста і мокрого місця не залишиться. Зі страшними наслідками і для оточуючих Павлоград населених пунктів у радіусі десятків кілометрів.

Ось тут і перша не вельми приємна несподіванка акції «Крок до безпеки» з ліквідації в області джерел радіаційного опромінення: як пояснює виконавчий директор Чорнобильського інституту досліджень Дмитро Гординський, на першому етапі проекту здійснюватимуться лише пошуки по всій області «смітників» розкиданих похованих і не похованих залишків та предметів так званого техногенного опромінення. Справа у тім, що згаданий інститут втілюватиме задумане, і перечити йому не приходиться: дійсно ж бо в області там і тут стільки валяється поруч з людьми, в їх населених пунктах та промислах і під ногами навіть цього «добра», що підбирати й вибірувати та аж бігом везти у сховища давно

ой як треба. Тобто для України це почалася не просто унікальна операція, а вимушена. Далі по всіх усюдах і кутках великого регіону терпіти радіоактивні залишки, звалища і смітники просто смертельно небезпечно.

Чорнобильський інститут, до речі, перш ніж приступати «збирати те, що розкидали і накидали більше, ніж за піввіку», вісім місяців разом з місцевими органами влади, активістами, спеціалістами компанії «НТ-Інжиніринг» вели підготовчі роботи. Ще точніше – роз'яснювально-агітаційні. Ажде з людьми на цю тему досі в Україні ніхто й ніде як слід не говорив. Ніби й ясно народу наскільки шкідливо спокійно існувати поряд з «ядерними полігонами», однак а що далі і як бути? То одне діло, що працювали і працюють уранові шахти чи ті ж гірничо-збагачувальні уранові комбінати і «безневинні» наче хімізаводи. А інше і не менш небезпечно, що уже не менше п'ятдесяти літ у нас фактично не контролювалося належно поводження як з відходами цих виробництв, так і з використанням радіоактивних речовин і предметів на технологічно суміжних підприємствах. Лише після того, як напружували «правильну і безпечну модель поведінки населення при виявленні заражених радіацією джерел», а також переконали його, що «добробільне повідомлення про наявність радіоактивних матеріалів не карається законом, а навпаки вітається», розпочали реалізацію проекту. Ось пояснення на цей рахунок його керівниці Олени Сальник: «Нині ми готові до виконання наступної мети компанії – пілотного збору всього того, що забруднене тут іонізуючим випромінюванням». І далі: «До нас звертатися, ми чекаємо, можуть усі, хто має підозри на особисте володіння ДІВ, а також ті, що знають, де такі предмети і речовини там чи там «валяються». Зрозуміло, все це і особливо вилучення згубних «знахідок» відбуватиметься за участю органів з надзвичайних ситуацій та правоохоронних, плюс фахівців спецпідприємств, котрі наділені правами і ліцензіями мати справу з радіоактивними відходами. Це вже задля того в першу чергу, щоби гарантовано знешкоджувати виявлені загрози.

Все той же виконавчий директор дослідного Чорнобильського інституту Дмитро Гординський розповідає так: «Готуючи спеціальний автомобіль до відрядження на Дніпропетровщину, ми передбачили і врахували усі можливі випадки та варіанти «знахідок». Прибули з повним набором вимірювальних приладів, вражайте, з сучасною лабораторією. У ній обладнання, яке здатне фіксувати і гамма, і бета випромінювання. Ми зібралися не лише обстежувати і досліджувати території чи підозрілі предмети та речовини, а і продовжуємо знаходити місцеве населення зі знаннями, як бути пильними та безпечними з підступними «сувенірами».

А потреба у цьому є, і немала. Експедиція проекту «Крок до безпеки» тільки почала рейди-поїздки по області за на місяці наперед узгодженим маршрутом і розписаним на дні та числа графіком, як уже натрапила на речі, котрі «фонили», відразу на двох... стихійних пунктах збору металобрухту. Так що скоригували свої наміри і звернулися до населення за «наводками», щоб не обминути жодного аналогічного пункту «металістів». А ще ми змушені повернутися до того попереднього твердження у нашій публікації, що акцію в області сприйняли і не зовсім повною та

такою, яку можна на всі сто відсотків сприймати на ура. Чому? З тих міркувань, що шукати-звозити до могильників розкидане уранове «каміння» - цього замало. «На Дніпропетровщині справді вистачає хвостосховищ та звалищ-териконів відходів уранового і суміжного виробництва продукції з іонізуючим випромінюванням, - нагадає місцевий експерт-аналітик Станіслав Жолудєв, - і при цій нагоді знову проходити мимо них, залишати на потім - нерозумно. Тоді й город не варто городити, бо якщо справді братися за вирішення настільки пекучої і глобальної проблеми, то, як кажуть, надовго і всерйоз та за всією програмою».

Ви зрозуміли? Небайдуже і стурбоване населення Дніпропетровщини воліє одразу гарантії, що проект «Крок до безпеки» справді стане першим кроком, за яким неодмінно послідує наступні. Щоб якщо чистити область від радіаційної спадщини, то чистити до останнього «камінця». Щоб і духу тут від згубної радіації не лишилося. Рано чи пізно, але щоб жодного. Тим паче, що проект вважається пілотним. І оголошений таким, на прикладі якого почнуть збирати смертоносні покидьки і в інших забруднених регіонах.

Хоч правильно кажуть люди по селах, що повсюдно починати треба з елементарного наведення чистоти та порядку. У своїх дворах, навколо них та у своїх населених пунктах і за їх межами. Досить жити у бруді по коліна, чи не всюди у якому «ми з власної вини дійсно опинилися в останні роки». Що так, то так. Ось свіжа «новина»: у легендарній Лоцманській Кам'янці старовинне її кладовище самі жителі перетворили на захарашені купами та й кучугурами уже сміттєзвалища. Тамтешні депутати громади підрахували, що самоскиду знадобиться здійснити не менше півсотні ходок, щоби вивезти весь зсипаний там бруд. А навпроти на лівобережжі Дніпра у селі Чаплі також є стародавній цвинтар, на якому ховали ще козаків Самарської паланки. То досить було піти рясним тривалим дощам, щоби там бурхливими потоками намити цілі купи нечистот. Якщо ми так шануємо могили предків, то що на нас самих чекає чи вже й надзгоднало? Відповідаємо прямо: рано чи пізно непридатне для життя середовище.

Особливо враховуючи, що поки одні сили в області ладні тут розгортати «очисні» роботи передусім з «атомними» смітниками, інші другий рік поспіль домагаються, аби їм надали дозвіл по суті варварським методом видобувати уранову руду між селами Сурське і Миколаївка Дніпровського району. Коли рано чи пізно в небезпечній зоні майже сповна опиняться території й ще двох сусідніх колишніх районів – Солонянського і Криничанського. Там і там селяни протестують, виходять на мітинги, влаштовують пікети, перекривають автомагістралі, створюють ініціативні «групи опору» та громадські організації теж супротиву, однак протистояння не припиняється. Бо противна сторона не відступає. Незважаючи на те, що нешактний метод добуток урану, який тут резонно застосовувати, загрожує чи не на третині області зіпсувати підземні водоносні горизонти.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Для матерів немає і не може бути забутих синів

Микола НЕЧИПОРЕНКО

У Дніпрі відкрили Стіну-стелу, назва котрої небайдужі серця всіх змушує стискатися і щеміти від болю – «Стіна надії: матері забутих синів». А в її центрі - скульптура Івана Кавалерізе «Бунт», котра в свою чергу ж на переконання ініціаторів і авторів Стіни передає стан душі тих, про кого вона розповідає. Ще сім років тому на Дніпропетровщині виникло об'єднання рідних і близьких, а перш за все матерів українських солдат та офіцерів, учасників бойових дій на Донбасі, які пропали безвісти і до цих пір не повернулися додому, а на них з останніх уже сил чекають матері і батьки, сестри і брати, дружини і діти. Не втрачаючи надії дочекаються – тому й нарекли об'єднання «Надією». З області ж невідомо де залишилися на полях битв спершу АТО, а тепер і ООС та досі, як здається їхнім близьким і рідним, не вийшли з пекучих боїв 38 захисників Вітчизни.

Але ми не обмежилися тільки своєю областю, а вивели інформацію на Стіну про 139 родин зниклих безвісти наших дітей – каже голова об'єднання «Надія», сама мати бійця, про котрого нічого не відомо ще з часів Лоявської трагедії, Ядвіга Лозинська. – Скільки часу минуло, а я не можу дізнатися, куди ж зник мій Андрій. І таких матерів, як я, в Україні зараз за нашою реєстрацією 258-м. Тобто ті, хто забирає хлопців на фронт, все ще неспроможні достеменно сказати, живі наші діти чи ні. А якщо загинули, то не знають, де їхні могили? Більше того, правда полягає і в тому, що у воюючій Україні й понині не існує повного переліку пропалих безвісти. Є ніби спроби укласти такий список, але за багато уже літ безуспішно...

Ще страшніше і боляче та до гірких сліз обидно, продовжує пані Ядвіга Лозинська, що ми не бачимо з боку держави, її влади і її військових відомств реальних зусиль, аби здійснювати пошуки своїх вірних солдат, а наших синів. Складається враження, наче нікому, крім нас, матерів, промовляє криз відчай і сльози Ядвіга, це не пече і не потрібно. Навпаки, частіше намагаються будь-якою ціною відбитися від згорьованих бідо жінок. Ось приклад: у Тамарі Міццишині у Солонянському районі було четверо дітей. Тепер же троє з них разом з матір'ю чекають-не дочекаються хоч якоїсь звістки та ясності про долю їхнього брата Віталія.

Викликають нас, показують тіло полеглого і стверджують, наче його ДНК експертиза визнала ідентичним нашого роду, - розповідає сестра пропалою в тому ж Лоявському «котлі» Віталія, Ірина. - Але ж ні за зубною картою, ні за зростом, ні розмірами ніг, ні одягом не співпадає! Як вірити такій експертизі? Тим часом, звільнений з полону одно-

полчанин Віталія не сумнівається, що там, у полоні, бачив його живим.

-То живий чи ні мій син? - Запитує тепер мати Тамара Міццишина. - Я повинна і маю право знати однозначно. Коли й не вижив, загинув, то або дайте мені сина поховати, або покажіть, де його могила...

Ще більш рішучіше висловлюється Катерина Хом'як. Жінка приїхала на відкриття «Стіни надії: матері забутих синів» аж з Волині. До речі, народила і виховала вона семеро дітей. Двоє з них у віці 20-ти та 24-х років були призвані на війну з російськими окупантами. Обидва потрапили в батальйон «Айдар». І ще восени 2014 року разом з кількома іншими бійцями не змогли уникнути засідки, були схоплені заручниками, і від тих пір ніякої звістки ні від них, ні про них.

-То я хочу, щоб моїх синів шукали, а не так, як зараз, коли забули, наче я і не народжувала, і не виховувала хлопців, - гнівно говорить пані Катерина. - Страшно казати, але війна скінчиться тільки тоді, коли кожна мати або свого сина діждеться додому, або похована, або зможе прийти на його могилу і буде впевнена, що у ній не хтось, а її кровинка! Загублених, безслідно зниклих воїнів в Україні не повинно бути!

Тим часом за даними глави делегації Міжнародного комітету Червоного Хреста в Україні Флоранс Жиллетт «за сім останніх літ внаслідок конфлікту на Донбасі зникло безвісти 811 осіб». І далі жінка продовжила, що «6 вересня минуло три роки, один місяць і чотири дні, як набув в Україні чинності Закон «Про правовий статус осіб, зниклих безвісти», проте комісія з питань пропалих, передбачена ним, так до цих пір і не розпочала працювати». Не просувається, продовжила пані Жиллетт, створення реєстру зниклих, а механізм, який міг би гарантувати сім'ям безслідно загублених вояків обіцяні тим же Законом певні пільги, теж досі не розроблено. Складається враження, коротше, що «процес впровадження Закону і роботи комісії зупинився, не починаючись».

-Дуже важливо, щоб українська влада прискорювала пошуки безвісти зниклих, - підводить ризку Флоранс Жиллетт. - Кажуть, ніби виникають суті правові суперечки і неузгодженості, які роблять надання ресурсів комісії цілою проблемою. Якщо це так, то можливо слід виправити Закон? І це слід робити швидко, щоб уже найближчим часом процес став функціональним.

В свою чергу президент Товариства Червоного хреста в Україні Микола Поліщук доповнив, що якщо брати від самого початку збройного конфлікту на Донбасі, то «загалом звернулося 928 громадян щодо розшуку їхніх рідних, які наразі мов втрачені на війні».

Ухвалений Закон про деолігархізацію

Рада ухвалила в цілому як закон проєкт № 5599 «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)». Проєкт прийнято у редакції Комітету до другого читання.

Олігархом вважається фізична особа, яка одночасно відповідає щонайменше трьом з таких ознак: 1) бере участь у політичному житті; 2) має значний вплив на засоби масової інформації; 3) є кінцевим бенефіціарним власником суб'єкта господарювання, який після дня введення в дію цього Закону є суб'єктом природних монополій або займає монополіне (домінуюче) становище на ринку відповідно до Закону України «Про захист економічної конкуренції» та протягом одного року поспіль підтримує або посилює таке становище;

4) підтверджена вартість активів особи та суб'єктів господарювання, бенефіціаром яких вона є, перевищує 1 мільйон прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня відповідного року. Розрахунок вартості активів здійснюється сукупно за розмірами активів особи та суб'єктів господарювання, бенефіціаром яких є така особа. При розрахунку вартості таких активів не враховуються активи, що належать особі в засобах масової інформації. Олігарх буде внесено до Реєстру та Олігархів буде внесено до Реєстру та заборонено: 1) здійснювати внески у вигляді власних грошових коштів, виконання робіт, надання товарів, послуг чи у вигляді грошових коштів, виконання робіт, надання товарів, послуг пов'язаними особами та/або юридичними особами, кінцевим бенефіціарним власником яких є така особа, на підтримку політичних

партій відповідно до Закону України «Про політичні партії в Україні», здійснювати внески до виборчих фондів кандидатів (крім власного виборчого фонду), політичних партій під час виборчого процесу відповідно до Виборчого кодексу України; 2) бути покупцем (бенефіціаром покупки) у процесі приватизації об'єктів великої приватизації; 3) фінансувати будь-яку політичну агітацію, або проведення мітингів чи демонстрацій з політичними вимогами. Олігарх з моменту включення до Реєстру зобов'язаний подавати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в порядку, встановленому Законом України «Про запобігання корупції».

У разі контакту публічного службовця з олігархом або його представником такий публічний службовець зобов'язаний подати декларацію про контакти.

Григорій ДАВИДЕНКО

На форумі депутатів місцевих рад Дніпропетровщини, що відбувся 18 вересня в залі обласної філармонії, виступили учасників стосувалися переважно безпеки держави під час війни РФ проти України. Вони підтримали курс на вступ держави до ЄС та оборонного блоку НАТО. А звернення Ольги Дян із Вищетарасівки Томаківського району вразило усіх тим, що рукотворна, створена за імперських часів небезпека існує не на «гарячому» сході, а в центрі України:

- Наша Вищетарасівка з більш ніж трьома тисячами жителів – найпівденніше село Дніпропетровської області, живемо на березі Дніпра, перетвореного 60 років тому на Каховське море. Вода в ньому «цвіте», риба гине, дітям немає де скупатися. Питної води катма, село занепаало, молодь шукає роботу за кордоном. Допоможіть спустити Каховське водосховище, від нього маємо лише отруєне повітря!

У такий «глухий кут» вищетарасівців і практично всіх жителів придніпровських сіл і міст завело постійне ігнорування владою екологічних проблем, про що неодноразово йшлося на шпальтах «Фермера Придніпров'я». А ріка Дніпро є одним із символів України, увічнених багатьма поетами та письменниками. Згідно із Вікіпедією, вся історія України-Русі пов'язана з Дніпром, як центральним місцем етногенезу українців, що здавна селяться в його басейні. Всею ж на берегах Дніпра в межах країни знаходяться 25 міст із Києвом включно, на Січеславщині це Верхньодніпровськ, Кам'янське, Дніпро, Нікополь і чимало сіл. Дніпро є дійсно життєдайним – він забезпечує водою біля двох третин жителів України!

Але промислові виробництва, в т. ч. хімічні, у басейні Дніпра протягом десятиліть нарощували водокористування без урахування екологічних наслідків. Нещодавно Рахункова палата повідомила, що аудит поверхневих вод басейну Дніпра виявив 161 забруднювач: сільоспівміа, фармацевтичні препарати та речовини, які використовуються у парфумерії, важкі метали – цинк, мідь, ртуть... А найбільш забруднені ділянки підземних вод знаходяться поруч великих промислових та сільськогосподарських об'єктів, а також міст.

Дніпро бездумно розкриває греблями

Та це лише частка проблем. Русло Дніпра в межах України збереглося в природному стані впродовж лише 100 кілометрів. А решта, біля тисячі км,

Дніпро має текти з чистими водами, а не стояти з багнюкою

змінене каскадом дніпровських водосховищ: Київським, Канівським, Кременчуцьким, Кам'янським, Дніпровським, Каховським із велетенською площею водного дзеркала 6 979 квадратних кілометрів і повним об'ємом 43, 8 кубікілометрів! Ріка через зарегульованість втратила здатність до самоочищення вод, відтак їхнє «цвітіння» розпочинається вже в травні. Це загрожує здоров'ю населення та, за висновками екологів, щонайбільше за 20 років гарантовано призведе до екологічної катастрофи.

Вчені Дніпра Аркадій Шапар, Григорій Шматков, Олег Скрипник у відомій статті «Кому потрібні водосховища?» наголосили: існує величезна доказова база про неприпустимість створення гребель на рівнинних річках, оскільки це веде до загибелі поверхневих водотоків і до величезних економічних втрат. Науковці зазначили, що у 2017 році завдяки відкритому зверненню 38 вчених і громадськості до президента України Петра Порошенка із закликом зупинити виконання програми розвитку гідроенергетики України до 2026 р. та розглянути можливість поступового дезрегулювання річок Дніпро і Дністер, були призупинені проєктні роботи з будівництва шести нових водосховищ на Дністрі.

А ще вчені повідомили, що громадський рух проти гребель на річках поширюється по всьому світу. В Україні Фонд дикої природи навіть видав гранти для ліквідації гідротехнічних споруд на малих річках. Аналіз втрачених природних ресурсів через будівництво водосховищ на рівнинних річках дає висновок: отримана в результаті електроенергія є еко-

Під контактом розуміється зустріч та розмова (у тому числі онлайн), спілкування за допомогою телефону чи засобів електронного зв'язку будь-якого змісту.

Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через шість місяців з дня набрання ним чинності. Особи, які відповідно до цього Закону зобов'язані подавати декларацію про контакти, подають таку декларацію стосовно зустрічі (розмови), спілкування за допомогою телефону чи засобів електронного зв'язку, які мали місце з дня набрання чинності цим Законом до дня введення в дію цього Закону.

Як перетворити ризики у можливості? Система LIGA360: Керівник вчасно інформуватиме про загрози співпраці з компаніями, реєстраційні зміни нерухомості, інформаційні атаки.

логічно найбільш «брудною», а в загальному балансі її частка всього 5-7%! До липня ц. р. - останні днів свого життя, колишній директор Інституту проблем природокористування Аркадій Шапар на всіх рівнях бив у набат:

- Дніпро – вже не річка, а система зарегульованих багнюк, адже на ній існує 6 ГЕС. Течія практично зникла, і все сміття з берегів, яке змивається дощами в річку, не вноситься в море, а осідає на дні. В результаті водоїма міліє і забруднюється. Треба підняти суспільство на боротьбу за відродження Дніпра!

Та не лише надзвичайна ситуація з Дніпром є яскравим свідченням шкоди будівництва гребель, а і масова загибель малих річок. Старше покоління пам'ятає: це після Другої світової напиться води з Борисфена-Славутича чи зварити юшку з неї було звичайною річчю. Тепер таке й увягти непросте.

Екологи б'ють на сполох: дамби на Дніпрі слід прибрати!

В Україні більше голосів з підтримкою цієї ідеї. Нещодавно еколог, екс-заступник голови Дніпропетровської облради Олексій Ангурець повідомив: - «Цвітіння» Дніпра є наслідком процесу розмноження низки видів синьо-зелених водоростей, або ж ціанобактерій. Як наслідок, ми спостерігаємо біологічне забруднення води. У ній з'являються токсичні сполуки та велика кількість органіки, що своєю чергою створює живильне середовище для бактерій, в тому числі й небезпечних патогенних. У воді виникає дефіцит кисню, що стає причиною загибелі риби та інших водних жителів. Україні конче потрібно прибрати

ГЕС з рівнинних річок і прискорено рухатися у бік відтвореної енергетики та альтернативних джерел палива.

А відомий український еколог Володимир Борейко підказує, як це зробити:

- За приклад можна взяти США, де ще з 30-х років зносять дамби. Людство вже давно зрозуміло, що дамбування річок завдає екологічної шкоди. Крім того, ліквідація дамб дозволить повною мірою задіяти потенціал річкового транспорту, який є найдешевшим, та звільнити з-під затоплення значні площі цінних сільгоспземель.

Так, затоплені заплави є найкращою кормовою базою для розвитку тваринництва. Цього року РНБО нарешті усвідомила водну проблему, тож уряд весною дав завдання вченим: за 6 місяців розробити водну стратегію України на період до 2050 року! Щоб зберегти Дніпро, усі річки і підземні води і запобігти річковим змінам клімату. А на форумі 18 вересня виступ голови постійної комісії Дніпропетровської обласної ради з екології та енергозбереження Максима Курячого депутати підтримали оплесками:

- Наша комісія вважає проблему Дніпра основною на Придніпров'ї. Закликаємо депутатів Січеславщини усіх рівнів, громадськість і політичні партії виступити разом за відновлення річки Дніпро!

Жителі Вищетарасівки, Звонецького, Микільського, Орлика, Мишуринової Рогу та інших сіл і міст Придніпров'я чекають цього вже не перше десятиліття. Шкода лише, що влітку «слухи» ліквідували Інститут проблем природокористування НАН України в Дніпрі, фахівці якого могли б координувати цю велику роботу.

Що робити, якщо посилка загубилася?

Чи можна домогтися компенсації або повторної відправки від продавця?
Як залучити пошту до відповідальності?
Як переконатися, що посилка точно пропала.

Необхідно розуміти, що кожен оператор поштового зв'язку, фактично надає послуги і, відповідно, у таких послуг є певні якісні «характеристики», які являють собою перелік зобов'язань, які бере на себе оператор поштового зв'язку, приймаючи посилку у відправника.

Якщо говорити про АТ «УКРПОШТА», то згідно із заявленими цим оператором термінами, доставка посилок по тарифу «УКРПОШТА СТАНДАРТ», здійснюється ним у такі строки:

в межах обласних центрів (в т.ч. для м. Київ) - день відправки + три дні;
в межах обласного центру і між такими обласними центрами (в т.ч. м. Київ) - день відправки + чотири дні;
між районними центрами різних областей (в т.ч. для міст обласного значення) - день відправки + п'ять днів;
між іншими населеними пунктами різних областей України - день відправки + шість днів.

Так ось, якщо після зазначених строків посилку одержувач так і не отримав (при цьому обов'язково відвідавши відділення АТ «УКРПОШТА», в яке була відправлена відповідна посилка), і по білінгу (трекінгу) поштового відправлення неможливо визначити її місцезнаходження, то необхідно задуматися про подачу відповідної заяви про розшук поштового відправлення.

Як подати заяву на розшук і скільки чекати відповіді пошти? По-перше, необхідно розуміти, що заяву про розшук поштового відправлення можуть подати як відправник, так і одержувач (адресат).

Таке право прямо закріплене в Правилах надання послуг поштового зв'язку (Постанова Кабінету Міністрів України № 270 від 06.03.2009).

Хочеться додати, що форма і спосіб подачі такої заяви зазначеним актом не регламентується, тому особа може самостійно вибрати спосіб її подачі.

Якщо говорити про Укрпошту, то відповідну заяву цей оператор поштового зв'язку пропонує подати в формі «онлайн-заявки на розшук», після авторизації в особистому кабінеті.

Якщо посилка загубилася на пошті, ми б радили таку заяву, якщо говорити про Укрпошту, подавати і в формі «онлайн-заявки на розшук» (через сайт) і в звичайній письмовій формі, лист з якою необхідно буде відправити за адресою реєстрації АТ «УКРПОШТА» (01001, м.Київ, вул. Хрещатик, 22) цінним поштовим відправленням з прикріпленням ф. 119 (замовне повідомлення про вручення поштового відправлення, виплату поштового переказу), з описом вкладення в це поштове відправлення.

У цій заяві обов'язково необхідно вказати: вид, категорію та номер поштового відправлення, або категорію та номер поштового переказу;

місце і дату прийняття, прізвище, ім'я та по батькові (для юридичних осіб - найменування) і поштову адресу відправника і адресата, а у відповідних випадках - у сума поштового переказу;

суму оголошеної цінності поштового відправлення;
суму накладного платежу;
дані пред'явленого документа, що посвідчує особу заявника.

У разі якщо це стосується посилки, прямого контейнера або листа, бандеролі з оголошеною цінністю, в заяві (додатково) вказується:

вид упаковки;

детальний перелік і вартість вкладення.

У випадку, якщо це стосується згрупованих поштових відправлень, поштових переказів, до заяви також додається їх список, відправлень «EMS» - копія адресного ярлика. Форма заяви, запропонована АТ «УКРПОШТА», додається. Зверніть увагу, що в такій формі також необхідно буде вказати МФО Вашого банку, а також номер Вашого рахунку (IBAN).

Тут варто зазначити, що, наприклад, за повну втрату (пошкодження) вкладення посилки з оголошеною цінністю, листа або бандеролі з оголошеною цінністю оператор поштового зв'язку несе відповідальність у вигляді - відшкодування в розмірі суми оголошеної цінності поштового відправлення, вартості послуг поштового зв'язку та штраф в розмірі 25 відсотків вартості цих послуг.

Чи можна домогтися компенсації або повторної відправки від продавця

Необхідно сказати, що - так, такої компенсації або повторної відправки товару від продавця домогтися можливо, але для того, щоб домогтися таких дій від продавця необхідно, щоб в договорі купівлі-продажу, оферті було вказано, що продавець несе відповідальність (ризик втрат) за товар до моменту отримання такого товару покупцем і зобов'язується компенсувати вартість такого товару або здійснити повторну відправку.

Якщо ж в договорі не зазначені зобов'язання продавця по відправці товару, або не обумовлені інші специфічні умови, то за правилами ст. 334 Цивільного кодексу України, товар отримує статус «переданого», з моменту передачі його поштовою оператору, чи то пак обов'язки продавця про передачу товару будуть виконаними, а товар вже буде вважатися власністю покупця.

Як залучити пошту до відповідальності

Необхідно розуміти, що оператор поштового зв'язку не нестиме відповідальності, якщо не подати описаної вище заяви про розшук поштового відправлення протягом шести місяців з дати його відправлення. Маємо наступний алгоритм залучення оператора поштового зв'язку до відповідальності:

переконаємося у відсутності посилки за місцем призначення (у тому випадку, коли загубилася і не відстежується посилка); пишемо і направляємо заяву про розшук поштового відправлення;

отримуємо відповідь за результатами розгляду нашої заяви;

в разі незадоволення відповідної заяви звертаємося до суду з відповідною позовною заявою.

Якщо загубилася посилка на «Новій Пошті», алгоритм, в принципі, такий самий, головне все фіксувати в письмовій формі і збирати відповідні докази.

Варто зазначити, що збір необхідних доказів, а також підготовку відповідного позову найкраще доручити професіоналам.

Владислав ГОЛОВАТЮК, адвокат,
юридичний ресурс «Протокол».

Чи оподатковується дохід фізособи від продажу іншим фізособам власної продукції, вирощеної на власній земельній ділянці?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що оподаткування доходів фізичних осіб регламентується розділом IV Податкового кодексу України (далі - ПКУ). Нормами п. п. 165.1.24 п. 165.1 ст. 165 визначено, що до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) не включаються доходи, отримані від продажу власної сільськогосподарської продукції, що, зокрема вирощена, зібрана, виготовлена, вироблена, оброблена та/або перероблена безпосередньо фізичною особою на земельних ділянках, наданих їй у розмірах, встановлених Земельним кодексом України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III із змінами та доповненнями для ведення, зокрема:

▣ садівництва та/або для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибні ділянки) та/або для індивідуального дачного будівництва. При цьому якщо власник сільськогосподарської продукції має ще земельні частки (паї), виділені в натурі (на місцевості), але не використовує їх (здає в оренду або обслуговує), отримані ним доходи від продажу сільськогосподарської продукції не включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу;

▣ особистого селянського господарства та/або земельні частки (паї), виділені в натурі (на місцевості), сукупний розмір яких не перевищує 2 гектари. При цьому розмір земельних ділянок, зазначених в абзаці другому цього підпункту, а також розмір виділених в натурі (на місцевості) земельних часток (паїв), які не використовуються (здаються в оренду, обслуговуються), не враховуються. Якщо розмір земельних ділянок, зазначених в абзаці третьому п. п. 165.1.24 п. 165.1 ст. 165 ПКУ, перевищує 2 гектари, дохід від продажу сільськогосподарської продукції підлягає оподаткуванню на загальних підставах.

Підставою для не включення до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника ПДФО доходів, отриманих від продажу власної сільськогосподарської продукції, що вирощена, відгодована, виловлена, зібрана, виготовлена, оброблена та/або перероблена безпосередньо фізичною особою на земельних ділянках є наявність у такої фізичної особи довідки за формою № 3-ДФ.

Порядок видачі довідки про наявність у фізичної особи земельних ділянок за формою № 3-ДФ, затверджений наказом Міністерства доходів і зборів України від 17.01.2014 № 32. Довідка видається сільською, селищною, міською радою або радою об'єднаних територіальних громад, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, за місцем податкової адреси (місцем проживання) платника податку протягом п'яти робочих днів з дня отримання відповідною радою письмової заяви про видачу такої довідки. Оригінал довідки зберігається у власника сільськогосподарської продукції протягом строку позовної давності з дати закінчення дії такої довідки.

Однак, якщо при продажу фізичною особою власної сільськогосподарської продукції (крім продукції тваринництва) умови п. п. 165.1.24 п. 165.1 ст. 165 ПКУ не виконуються, то сума доходу, отриманого від такого продажу, включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника ПДФО та оподатковується на загальних підставах. При цьому такий платник податків зобов'язаний включити суму таких доходів до загального річного оподатковуваного доходу та подати податкову декларацію за наслідками звітного податкового року, а також сплатити податок з таких доходів (п. п. 168.2.1 п. 168.2 ст. 168 ПКУ).

Шановні читачі! Редакція не надає юридичні консультації по телефону. Надсилайте свої запитання поштою або на електронну адресу газети.

Яке дерево краще посадити біля будинку

Яке дерево краще посадити біля будинку, щоб надійно захищало від будь-яких негараздів. Прислухайтесь і до багаторічної мудрості наших предків!

Яке дерево краще посадити на своїй ділянці? Віддати перевагу плодovим або декоративним варіантам?

Більш того, є відмінні альтернативні пропозиції, які сподобаються навіть самим вибагливим дачникам. Давай ж виберемо ті дерева, які будуть дарувати вам енергію і спокій, а вашому дому — затишок і благополуччя.

Для того, щоб вибрати підходящі варіанти, можна прислухатися не тільки до порад експертів. Народна мудрість здатна багато чому навчити, а прикмет, які стосувалися б дерев біля будинку, існує дуже багато. Що ж це за прикмети і яке дерево краще посадити на ділянці, керуючись давньою мудрістю?

Вишневий сад

Яке дерево краще посадити біля будинку, щоб надійно захищало від будь-яких негараздів. Прислухайтесь і до багаторічної мудрості наших предків! Запахні вишні — ідеальний варіант чи не для кожного саду і дачної ділянки. Це дерево здавна символізувало багатство, достаток всього в будинку, порядок і затишок. У самих хлібосольних селян завжди буйно розквітали вишневі сади, радуючи око і господарів, і простих перехожих. Це також оспівувалося в багатьох літературних творах. Вишня - досить невибагливе дерево. Крім того, можна посадити і черешню. Тільки уявіть, скільки смачних напоїв можна буде зробити з цих солодких ягідок. І не тільки напоїв, адже крім компоту, з вишні виходить прекрасне варення, джем, начинка для випічки.

Більш того, старі прикмети свідчать, що для посилення сприятливого впливу вишні на ваш будинок, потрібно розпалити вогонь біля дерев. Відмінний привід влаштувати пікнік з рідними, чи не так? Тільки будьте вкрай обережний під час роботи біля вогню.

Неймовірний запах

Відмінним деревом стане акація. Вона просто запаморочливо пахне, коли цвіте. Повір'я свідчать, що таке дерево сприяє поліпшенню загальної атмосфери в будинку і настрою господарів. Особливо люблять це дерево і бджоли, адже з квіток акації потім виходить смачний мед. Так що якщо плануєте ще й бджільництвом займатися, обов'язково подумайте про акацію.

Шипшина теж була у наших предків в особливій пошані. Ця рослина має не тільки прекрасні ніжно-рожеві квіти, але й дуже корисні плоди. З них можна приготувати смачний натуральний чай. Згідно з повір'ями, шипшина допомагає приносити затишок в будинок, покращує настрій господарів, зміцнює почуття між подружжям.

Креативне рішення

Не менш корисним у дворі або саду можуть виявитися ялівець і ялина. Ці хвойні рослини приємно пахнуть, але наші предки вірили, що влітку вони накопичують енергію, а взимку — віддають її господарям. Таким чином, ці деревця припиняють сварки, сприяють спокою і порядку вдома.

До речі, деякі види ялівцю можна обрізати. Це означає, що ви легко зможете самостійно створити унікальний ландшафтний дизайн на дачній ділянці. Сусіди точно з цікавістю будуть поглядати в бік вашого двору.

Посадка озимой цибулі: нюанси, головні помилки

Восени багато городників садять озиму цибулю. Однак недостатньо просто занурити сіянку в ґрунт. Важливо звернути увагу на деякі нюанси. Розповімо про поширені помилки, які можуть погубити весь урожай.

Які помилки найчастіше допускаються під час посадки культури

- Деякі городники не враховують такий важливий нюанс, як термін посадки культури. Жителі районів з м'яким кліматом можуть братися за справу наприкінці жовтня — початку листопада. Іншим же варто садити цибулю тоді, коли температура повітря буде триматися в районі 5-8°C. Якщо посадити рослину занадто пізно, то цибулини не приживуться, якщо занадто рано — з'являться паростки, які не переживуть холоду.
- Куплену сіянку не можна відразу ж відправляти на грядки. Перед цим необхідно ретельно перебрати цибулини. Гнилі головки відправляють в смітник, а ті, які мають глясову поверхню і розмір близько двох сантиметрів, готують до посадки.
- Також важливо підготувати ґрунт перед посадкою цибулі. Слід зауважити, що грядки найкраще робити на піднесеній і добре освітлюваній місцевості. Після того, як ви прибрали камені і позбулися бур'янів, внесіть спеціальне добриво — кілограм перегною і 15 грамів суперфосфату на один квадратний метр. Перекопайте ґрунт (лопата повинна доходити до глибини в 15 сантиметрів).
- Не можна порушувати схему посадки. Відстань між рядками має бути приблизно сім сантиметрів, між сіянкою — чотири сантиметри. Що стосується вибірка, то головки повинні розташовуватися впритул одна до одної.
- Якщо не дотримуватися правил сівозміни, то навряд чи вдасться отримати хороший урожай. На одній і тій же грядці цибулю можна садити два роки поспіль. Якщо до цього на даній ділянці росли картопля, часник, петрушка або бобові — велика кількість якісних плодів залишиться лише мрією.

Обласна щотижнева газета
«ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я»

Свідоцтво про реєстрацію ДП 2161-899Р від 23.02.2017 р.

ЗАСНОВНИК ТА ВИДАВЕЦЬ
ТОВ «Редакція газети «Фермер Придніпров'я»

Голова редакційної ради
Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ
Головний редактор Лариса ШАРА

49000, м. Дніпро, пр-кт Пушкіна 11-А
098-183-00-18, 050-968-64-84

e-mail: farmer.gazeta@gmail.com

https://gazeta-fp.com.ua

www.facebook.com/farmer.dp.ua

Друк - ТОВ «Типографія 24», м. Херсон,

вул. Мостова, 19А, тел. (0552) 46-90-85

Обсяг 2 друк. арк. Друк офсетний.

Зам. №392 Тираж 10385.

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.

Гонорар сплачується тільки за замовлені матеріали.

Під цим знаком матеріал опубліковано на комерційній основі.

Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці.

Посилання при передруку на «Фермер Придніпров'я» обов'язкове.

Газета за посиланням використовує повідомлення інформаційних порталів.

ЙОформлення передплати та доставку газети здійснює

Дніпропетровська філія ПАТ «Укрпошта».

Передплатний індекс 60092

НА ГОРОДІ БУЗИНА...

Чорна бузина сьогодні в Україні вважається ледь не бур'яном, лише одиниці її вирощують у себе на ділянці, позаяк основні насадження – це дикорослі дерева, що ростуть у посадках чи поблизу закинутих ферм. Проте стабільний попит на цю ягоду уже почав виправляти ситуацію і в Україні закладають перші насадження цієї рослини.

Уже кілька років поспіль в Україні попит перевищує пропозицію, що сприяло росту вартості ягід із 2 гривень у 2016 році до 15 гривень у поточному. Загалом, при схемі висадки 2x2 метри чи 1x4, на одному гектарі можна розмістити до 2500 кущів, які можуть давати по 5-7 кг з куща. Таким чином з одного гектару насаджень можна отримати до 15 тон ягід, а це 200 – 400 тис. грн з гектару. Не дорогим є і посадковий матеріал, так, щоб посадити гектар бузини треба затратити близько 30 000 грн.

Бузина стійка до хвороб та шкідників і не вибаглива до ґрунту. Також варто сказати, що чорна бузина любить напівтінь, тож її можна саджати разом із іншими деревами, такими як чорний горіх чи павловнія.

В Україні поки лише поодинокі ентузіасти вирощують бузину. Йдеться в основному про 0,05-0,1 га, і в кінцевому результаті все впирається в переробку. Компаній, які можуть правильно очистити і впорядкувати бузину, у нас дуже мало, а ця ягода специфічна і складна. За словами керівного партнера компанії Alta Kraina, яка займається експортом виготовлених на власних заводах ягід, концентрованих фруктових соків і пюре, Алли Пономаренко, внутрішнє споживання бузини в Україні маленьке, українці поки що не сприймають її як цю їстівну, велика частина зібраної бузини експортується.

«Ягода, яка залишається в Україні, переважно йде на виробництво концентрованого соку, який теж експортується. Внутрішнє споживання бузини у нас вкрай низьке. Скажу навіть більше: багато хто дивується, коли дізнаються, що я займаюся експортом бузини, а мої батьки взагалі вважають, що це шкідлива ягода. Тобто у нас ще немає розуміння її корисних властивостей, немає культури споживання. Тому до 90% ягоди йде на експорт», — зазначила Алла Пономаренко.

За її словами, основні імпортери української бузини — це європейські країни, але 80% компаній-імпортерів шукають ягоду для північноамериканського ринку, де сьогодні бузина найбільш популярна.

Не так давно, приблизно 5 років тому, в Європі бузину почали використовувати як дешевшу заміну чорниці в різноманітних продуктах, наприклад, йогуртах. До цього її використовували в основному як харчовий барвник. В контексті популярності здорового харчування, беручи до уваги порівняно низьку ціну бузини, є висока ймовірність, що популярність ягоди буде рости і в європейських країнах. Українці це може бути вигідно як в контексті експорту, так і з точки зору формування внутрішнього споживчого ринку, оскільки більшість трендів до нас приходять саме із західних країн. Зараз же у нас урожай бузини ніхто не оцінює.

Технологія вирощування чорної бузини

Ягоди бузини мають довгу історію використання як ліків, так і в їжі. Упродовж століть вони використовувалися в народній медицині при різних захворюваннях і недугах, але лише нещодавно вони набули популярності в Україні у промислового вирощування. Відомо, що в плодах бузини багато вітамінів А і С, фосфору, калію та заліза. Вони також багаті антиоксидантами і володіють імунними властивостями. Зростає інтерес до посадки бузини, щоб зібрати їстівні плоди та квіти, хоча варто зазначити, що ягоди необхідно готувати, щоб їх було безпечно вживати.

Сорти бузини

У садах і ландшафтах зазвичай вирощують два види бузини: бузину американську (*Sambucus canadensis*) та бузину європейську (*Sambucus nigra*). Бузина американська родом з Нью-Гемпшира і її можна знайти у вологих ґрунтах на узліссях лісів або водно-болотних угідь. Вона може вирости заввишки і завширшки до 4 метрів і мати сірі короюваті стебла з білими товстими центрами. Великі, плоскі верхівки, білі квіти з'являються з середини червня до середини липня. Вони поступаються місцем фіолетово-чорним ягідним плодам у серпні-вересні.

Бузина європейська дуже тісно пов'язана з бузиною американською і зовні дуже схожа. Основні відмінності полягають у тому, що бузина європейська трохи більше схожа на дерево і трохи менш холодостійка. Більшість культурних сортів бузини, які можна придбати в садових центрах та розплідниках, є європейськими. Ці ефектні форми часто мають жовте, фіолетове або мереживне листя, і їх вирощують для декоративних цілей, а не для кулінарії.

Посадка бузини

Ягоди бузини дуже легко вирощувати. Вони дуже добре ростуть на вологих, родючих ґрунтах. Вони можуть переносити періодичну посуху та тимчасово вологі ґрунти, але не є хорошим вибором для піщаних або болотистих місць. Що стосується рН, то ґрунт може бути кислим або лужним, хоча ідеально підходить слабкокислий (від 5,5 до 6,5). Щоб отримати найбільше квітів і ягід, посадіть бузину на сонці. Часткове затінення можна терпіти, якщо ви вирощуєте рослину за її декоративне листя.

Дерева бузини мають дрібне коріння, тому упродовж першого вегетаційного періоду їх треба добре поливати. Прагніть підтримувати ґрунт постійно вологим, але не мокрим. Нанесення двокомпонентного шару компосту або тріски на кореневі зони рослин допоможе зберегти вологість ґрунту та побудувати органічні речовини в ґрунті. Вносити добрива в перший рік після посадки не потрібно. Насправді бузина зазвичай не потребує великої кількості добрив і може отримати всі необхідні поживні речовини з розкладеної органічної речовини в ґрунті.

Технічне обслуговування

Бузина дійсно вимагає значної обрізки, щоб зберегти її привабливою та врожайною.

Перші два роки після посадки кущів бузини слід дати їм дикорости. Не обрізайте і не збирайте ягоди. В подальшому, до її обрізання можна підійти трьома способами:

1) щорічно видаляти відмерлі або слабкі стебла;

2) вкоротити стебла приблизно на 1/3; або

3) зрізати всі стебла до землі, щоб повністю омолодитися. Бузина цвіте на нових паростках, тому обрізку слід завершити в кінці зими або ранньою весною. Як правило, для збереження бузини пишної та здоровою не потрібно вносити добрива, і ви зможете визначити, чи потрібні додаткові поживні речовини, подивившись на чагарник. Якщо рослина дуже сильноросла і щороку дає багато нового приросту, добрива не потрібні. Однак, якщо виробляється небагато нових очеретів і поганий ріст, можна подумати про внесення добрив з повільним вивільненням. А ще краще - пройдіть перевірку ґрунту, щоб визначити, чи достатній рівень рН та наявні поживні речовини.

Важливим для вирощування бузини є боротьба з бур'янами, адже завдяки слабкорозвиненій кореневій системі бузина не може протистояти бур'янам, які легко можуть її витіснити.

Бузина в харчовій промисловості

Дуже важливо відзначити, що бузина отруйна. Листя, стебла, коріння та недозрілі ягоди містять ціанієві глюкозиди, які можуть спричинити сильну хворобу людей та худоби при споживанні. Навіть стиглі плоди мають слабку токсичність і можуть викликати захворювання, якщо їсти сирими у великих кількостях. Тим не менш, фрукти можна зробити їстівними в процесі варіння або сушіння, що, збігом обставин, також покращує їх смак. Плоди бузини можна перетворити на різноманітні делікатеси, включаючи, але не обмежуючись ними: киселі, начинку для пирогів, сік, вино, настоянки та сиропи.

Хвороби та шкідники бузини

Якщо ви збираєтеся вирощувати бузину, то вражайте, що вам пощастило, адже насправді бузина не вибаглива рослина, яка практично не має хвороб та шкідників. Ви можете провести обприскування 1-2 рази для профілактики після закінчення цвітіння від борошнистої роси. Головне, щоб між деревами було достатньо простору для вільної циркуляції повітря. Перший урожай бузини можна отримати на другий рік.

Бузина починає дуже швидко плодоносити, так ви можете розраховувати на збір плодів бузини у другому або третьому сезоні росту. Дочекайтеся їх збору, поки вони не стануть темно-фіолетовими, майже чорними, з середини серпня до вересня. Найпростіший спосіб збирання плодів - обрізати всю ягідну грудку з ча-

гарнику, а потім акуратно видалити ягоду з грона. Ягоди швидко псуються, тому їх слід негайно охолодити, заморозити або висушити. Зазвичай українські заготівельники приймають бузину з китичками разом, а вже потім самі відділяють ягоду від грона.

Як збирати бузину

Бузина дуже тендітна ягода, тому збирати її необхідно вручну. Під час збирання зрізається ціле грона, яке розкладається у ящики. В цих ящиках ягода продається закупівельникам. Загалом за один робочий день збирач може зібрати до 500 кг бузини.

Урожайність бузини

Звичайно, що ваш прибуток повною мірою залежить від урожайності та ціни. Ми вже писали про те, що вирощування бузини не потребує великих капіталовкладень. Найбільша графа щорічних витрат – це збір врожаю. Але постає питання, скільки цього самого врожаю можна зібрати з гектару.

Спробуємо розібратися і в цьому питанні. Загалом збирати врожай можна вже на другий рік, що правда повною мірою дерева починають плодоносити з третього року життя. Саме в цей час вони дають до 6-7 кг з дерева.

Тепер подивимося, а скільки саме дерев може вирости на 1 гектарі. Якщо використовувати схему посадки 1x4, де відстань між деревами 1 метр, а між рядами 4, або 2x2 – то вийде, що на одному гектарі може одночасно вирости 2 500 дерев, що при урожайності в 6-7 кг з дерева може дати до 18 тон бузинових ягід. Станом на 2021 рік, закупівельні ціни заготівельниками коливаються від 10 до 25 грн за кілограм, що дорівнює 200 000 – 400 000 з гектару.

Також варто зауважити, що ці дерева люблять напівтінь. Тому можна їх саджати паралельно з іншими деревами, скажімо можна посадити плантацію павловнії чи чорного горіха, а між ними посадити бузину. Так ви матимете урожай вже з перших років насаджень, а за 30-35 років дозріють дерева чорного горіха, які принесуть прибуток у 100 000 грн за куб кругляка.

А що квіти бузини?

Квіти бузини також насправді їстівні. Вони часто входять до складу настоянок та сиропів, їх можна занурювати у тісто і обсмажувати у оладках. Для кращої якості квіти слід збирати безпосередньо перед їх максимальним цвітінням.

Пишіть:
49000, м. Дніпро,
пр-кт Пушкіна 11-А, оф.66

Дзвоніть:
098-183-00-18,
050-850-72-74

Передплатити
«Фермер Придніпров'я» можна
у будь-якому поштовому відділенні
області до 25 числа щомісяця.
Передплатний індекс 60092.